

Bilaga 1.

Skötselplan för del av naturreservatet Tysslingen i Örebro kommun på fastigheten Egersta 1:6

Detta dokument är ett tillägg till skötselplanen för naturreservatet Tysslingen (dnr: 512-4207-2015, fastställd 2019-05-06) och berör en del av reservatet på fastigheten Egersta 1:6.

Skötselplanen är författad av Michael Andersson.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet Tysslingen är att bevara biologisk mångfald samt att vårda och nyskapa livsmiljöer för skyddsvärda arter, samt tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

I reservatet ska hävdade strandängar, naturbetesmarker, strandskogar och den grunda slättsjöns naturliga vegetation och hydrologi skyddas, vårdas och bevaras. Skyddsvärda arter knutna till dessa livsmiljöer ska bevaras. Sjöns status som häckningsmiljö för sjöfåglar och som rastplats för flyttfåglar ska vidmakthållas. Besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter.

Syftet för den utvidgade delen av naturreservatet ska även vara att på större delen av åkermarken återskapa, vårda och bevara slätteräng och på en mindre del nyskapa betesmark. Skyddsvärda arter knutna till livsmiljön örtrik ängsmark ska gynnas och bevaras, till exempel kornknarr, vaktel och klöverhumla.

Syftet för den utvidgade delen av naturreservatet kan komma att uppnås genom återställningsåtgärder som plöjning, harvning eller andra markberedande åtgärder, samt betesdrift och insådd av inhemska ängsväxter. Som löpande skötselåtgärd på ängsmarken ska slätter användas. Bete kan komma att användas som tillfällig eller kompletterande skötselmetod även på ängsmarken. Befintlig väg ska kunna nyttjas och underhållas till gagn för skötseln av strandängar och andra naturtyper i naturreservatet.

Administrativa data

Objektnamn	Tysslingen
NVR-id	1009108
Natura 2000-id:	angränsar SE0240156
Skyddsform	IV, habitat-/artskyddsområde
Beslutsdatum berörd del	2019-05-06
Län	Örebro
Kommun	Örebro
Läge	10 km väster om Örebro
Fastigheter	del av Egersta 1:6
Area berörd del	1,0 ha

Naturförhållanden

Den tillkommande delen till naturreservatet utgörs av låglänt och delvis fuktig gräsbeväxt åkermark. Längs reservatsgränsen i väster finns en ny-anlagd grusväg, avsedd att underlätta förvaltningen av naturreservatet, som löper i huvudsakligen nord-sydlig riktning i områdets ytterkant. Områdets nordvästra hörn sluttar ganska brant österut, men når strax ned till en flack marknivå i höjd med strandängan i öster. Längs södra och östra kanterna av området sitter ett nyuppsatt elstängsel.

Historisk markanvändning

På häradskartan från 1860-talet framgår att Tysslingen omgavs av stora slåttermarker, särskilt söder och nordväst om sjön, samt att åkerbruk dominerade markanvändningen öster och väster om sjön. Det här berörda reservatsområdet utgjorde på 1860-talet en del av slåttermarkerna kring Tysslingen. Området har senare uppodlats till åkermark, vilken åtminstone de senaste 15 åren nyttjats till energiskogsodling (vide, *Salix* sp.).

Naturvårdsstatus

Området utgör en del av naturreservatet Tysslingen. Området ligger inom område av riksintresse för naturvården, Tysslingen NRO-18-015, utpekat med stöd av Miljöbalken 3 kap. 6 §.

Prioriterade bevarandevärden

Här berörd del av naturreservatet Tysslingen är att gynna och bevara skyddsvärda arter knutna till livsmiljön örtrik ängsmark. Det avser både djur och växter, särskilt fåglar och insekter som till exempel kornknarr, vaktel och klöverhumla.

Källor

1. Häradskartan från 1860-talet
2. Miljöbalk (1998: 808) 3 kap. § 6

PLANDEL

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder.

Samtliga fem skötselområden i naturreservatet Tysslingen beskrivs i skötselplan, dnr 512-4207-2015, fastställd 2019-04-16. Det område som omfattas av detta tillägg till skötselplanen berörs inte av alla fem skötselområdena utan endast av de nedan angivna.

Skötselområden i denna del av reservatet:

2. strandängar och betesmarker,
3. slåttermark,
5. anordningar för reservatsförvaltning.

Skötselområde 2, strandängar och betesmarker (0,18 ha)

Smal remsa betesmark som gränsar till strandäng österut och slåttermark västerut och norrut. Stort odlingsröse avgränsar mot annan fastighet i söder.

Bevarandemål

Arealen betesmark ska vara minst 0,18 ha.

Betesmarken ska vara träd- och buskfri.

Betesmarken ska hållas öppen genom bete och vid behov med röjning, betesputsning och fräsning av tuvor, stubbar och sly.

Typiska arter är tofsvipa, gulärta och ängsplärka.

Skötselåtgärder

- Bete med intensitet anpassad för att gynna markhäckande och rastande våtmarksfåglar på kort och lång sikt.
- Betesputsning.
- Röjning av sly, särskilt kring odlingsröse.
- Putsning och fräsning av tuvor.
- Stubbfräsning eller bortgrävning av stubbar efter avverkning.
- Tillsyn och underhåll av elstängsel för betesdrift.

Skötselområde 3, slåttermark (0,68 ha)

Öppen slåttermark, på f.d. åker, som gränsar till betesmark österut och söderut, samt till anlagd grusväg västerut och norrut.

Bevarandemål

Området ska utgöras av örtrik slättermark. Arealen ska vara minst 0,68 ha. Slättermarken ska skötas så att den är gynnsam som livsmiljö för markhäckande fåglar som vaktel och kornknarr och vildbin som klöverhumla. Typiska arter är tofsvipa, ängspiplärka, gulärta, långhornsbi, haghumla, backhumla och vallhumla.

Skötselåtgärder

- Maskinell markbearbetning på lämpligt sätt och eventuellt betesdrift för att bekämpa kvarvarande plantor av vide.
- Insådd av inhemska växtarter med en hög andel blommande växter som gynnar vildbin, t.ex. ängsskallra, vädtklint, rödklöver och andra ärtväxter.
- Årlig slätter och skörd av slagen vegetation från tidigast 15:e juli.
- Efterbete om behov finns.
- Årlig tillsyn och bekämpning av invasiva och exotiska växter som t.ex. jättebalsamin och kanadensiskt gullris.
- Tillfälligt kan bete ersätta slätter då denna av praktiska skäl inte kan utföras, eller då angränsande strandängar översvämmas under betes-säsongen och ängsmarken behövs som evakueringsyta för betesdjur.

Skötselområde 5, anordningar för reservatsförvaltning (0,14 ha)

För att underlätta naturvårdsförvaltningen av naturreservatet har Länsstyrelsen anlagt en grusad tillsynsväg längs reservatets västra sida. Allmänheten får *inte* hänvisas till att använda vägen.

Bevarandemål

Vägen ska vara körbar med motorfordon under sommarhalvåret och tidig höst. Vägen ska vara användbar i reservatets förvaltning.

Skötselåtgärder

- Tillsyn av vägens skick utförs vart annat år.
- Underhåll utförs vid behov.
- Årlig tillsyn och bekämpning av invasiva och exotiska växter som jättebalsamin och kanadensiskt gullris.
-

Övrigt

För övriga uppgifter om reservatets förvaltning hänvisas till skötselplan fastställd 2019-04-16, dnr: 512-4207-2015.

Sammanfattning och prioritering av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	När	Prio	Ansvarig för genomförande och finansiering
Betesdrift	Skötselområde 2	Årligen	1	Djurhållare/Miljöstöd
Tillsyn och löpande underhåll av stängsel	Skötselområde 2	Årligen	1	Djurhållare/Miljöstöd
Röjning av sly kring odlingsröse	Skötselområde 2	Vid behov	2	Djurhållare om åtgärden ingår i Miljöstödsåtagande, annars Länsstyrelsen.
Putsning och fräsning av tuvor	Skötselområde 2	Vid behov	2	Djurhållare om åtgärden ingår i Miljöstödsåtagande, annars Länsstyrelsen.
Maskinell markbearbetning för att bekämpa vide (<i>Salix</i>)	Skötselområde 3	Vid två tillfällen 2019-2021	1	Länsstyrelsen
Restaureringsbete för att bekämpa vide	Skötselområde 3	Vid behov 2021-2022	2	Länsstyrelsen
Insådd av inhemska blommande växter	Skötselområde 3	Perioden 2019-2023	1	Länsstyrelsen
Slåtter och skörd av gräs	Skötselområde 3	Årligen från 2020, från 15 juli	1	Länsstyrelsen
Efterbete	Skötselområde 3	Vid behov efter utförd slåtter	2	Länsstyrelsen
Avsyning av vägen	Skötselområde 5	2020 och varannat år	1	Länsstyrelsen
Underhåll av vägen	Skötselområde 5	Vid behov	1	Länsstyrelsen
Tillsyn och bekämpning av invasiva och exotiska växter.	Skötselområden 3 och 5	Årligen	1	Länsstyrelsen
Tillsyn av reservatets gränsmarkeringar		2022 och vart 6:e år	1	Länsstyrelsen
Underhåll av gränsmarkeringar		Vid behov	2	Länsstyrelsen